

POSLOVNO POROČILO
KNJIŽNICA
MIKLOVA HIŠA
ZA LETO 2019

Ribnica, 25. 2. 2020

Poslovno poročilo pripravila:

Nastja Hafnar, v. d. direktorice

Računovodsko poročilo pripravila:

Aleksandra Logar, računovodja

Vsebina:

I. SPLOŠNI DEL	3
1. Predstavitev Knjižnice Miklova hiša	3
2. Zakonske in druge pravne ter pogodbene podlage, ki pojasnjujejo delovno področje	4
3. Organiziranost javnega zavoda	4
3.1 Osrednja Knjižnica s krajevnima knjižnicama	4
3.2 Odpiralni čas Knjižnice Miklova hiša	5
3.3 Delovanje organov javnega zavoda	5
II. POSEBNI DEL – DOSEGANJE CILJEV DELA V LETU 2019	6
1. Gradivo in uporabniki	6
1.1 Knjižnično gradivo	6
1.2 Nakup gradiva	6
1.3 Odpis knjižničnega gradiva	7
1.4 Članstvo, obisk in izposoja gradiva	7
1.5 Informacijsko delo z uporabniki	8
2. Prireditve in druge dejavnosti	9
2.1 Dejavnosti za otroke in mladino	9
2.2. Dejavnosti za odrasle	12
3. EU projekt Življenje ustvarja zgodbe	17
4. Knjižnica na spletni strani in v medijih	17
5. Prostor knjižnice	17
6. Kader v knjižnici	18
6.1 Izobraževanje knjižničarjev	18
7. Zaključek	19

I. SPLOŠNI DEL

1. Predstavitev Knjižnice Miklova hiša

Knjižnica Miklova hiša je javni zavod, ki sta ga ustanovili Občina Ribnica (81% delež) in Občina Sodražica (19% delež) z *Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša* (Uradni list RS št. 76/2002). 2.6.2011 je bil sprejet *Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša* (Uradni list RS št. 47/2011), s katerim se je iz javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša izločila organizacijska enota Galerija Miklova hiša in enota Muzej Miklova hiša. S tem odlokom se je Knjižnica Miklova hiša konstituirala v samostojno enoto.

Naziv: Knjižnica Miklova hiša
Sedež: Škrabčev trg 21, Ribnica
Matična št.: 5577632
Davčna št.: 76126838
Tel: 01 835 0370
E-pošta: miklova.hisa@siol.net
Spletni naslov: <http://www.miklovahisa.si/>

Knjižnica deluje v prvem nadstropju Miklove hiše v centru Ribnice. V pritličju Miklove hiše je prostor galerije, katerega od knjižnice najema Rokodelski center Ribnica. Knjižnica Miklova hiša je vpisana v Razvid knjižnic Slovenije pri Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani pod številko 397. Je osrednja občinska splošna knjižnica v Občini Ribnica s krajevnima knjižnicama v Sodražici in Loškem Potoku. Knjižnica deluje kot informacijsko, izobraževalno, kulturno in socialno središče. Osnovni namen, zaradi katerega je bila knjižnica ustanovljena, izhaja iz 2. člena Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01). Njene osnovne naloge so:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnega kataloga, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov ter storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- opravljanje drugega bibliotekarskega, dokumentacijskega in informacijskega dela.

Knjižnica v okviru javne službe iz 2. člena Zakona o knjižničarstvu izvaja še naslednje naloge:

- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje in varuje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na klasičnih in elektronskih medijih,
- organizira in izvaja posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira in izvaja posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira in izvaja kulturne in izobraževalne prireditve, ki so povezane z njeno dejavnostjo,
- vzdržuje stike s sorodnimi zavodi,

- izmenjuje knjižnične prireditve in razstave,
- pripravlja različne informacije v knjižni in neknjižni obliki.

Osrednja Knjižnica Miklova hiša v občini Ribnica in krajevna Knjižnica Sodražica sta soustanoviteljici, Knjižnica Loški Potok pa je v pogodbenem razmerju.

2. Zakonske in druge pravne ter pogodbene podlage, ki pojasnjujejo delovno področje

Izhodišča za delo in načrtovanje programa splošne knjižnice temeljijo na:

- Zakonu o knjižničarstvu (Uradni list RS, šte. 87/01 in 96/02),
- Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, šte. 96/02),
- Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša (Uradni list RS št. 76/02),
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša (Uradni list RS št. 47/2011),
- Standardih za splošne knjižnice za obdobje od 2018 do 2028 (z dne 15.3.2018),
- Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, šte. 73/03),
- Uredbi o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, šte. 29/03).

Knjižnica Miklova hiša uresničuje javni interes tudi na osnovi Zakona o delovnih razmerjih, Zakona o zavodih, Zakona o javnih financah, Zakona o računovodstvu, Kolektivni pogodbi za delavce v kulturi, Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju in na osnovi vseh drugih splošnih zakonskih, podzakonskih aktih in uredbah, ki veljajo tudi za kulturo, na osnovi kadrovskega letnega načrta in drugih internih pravnih aktov.

3. Organiziranost javnega zavoda

3.1 Osrednja Knjižnica s krajevnima knjižnicama

Knjižnica Miklova hiša deluje na območju Občine Ribnica, Občine Sodražica in Občine Loški Potok. Knjižnica obsega osrednjo knjižnico in dve krajevni knjižnici, in sicer:

- Krajevna knjižnica Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica
- Krajevna knjižnica Loški Potok, Hrib 17, 1318 Loški Potok

Knjižnica Miklova hiša spada v sistem osrednjih splošnih knjižnic in se umešča pod osrednjo območno Knjižnico Mirana Jarca v Novem mestu.

3.2 Odpiralni čas Knjižnice Miklova hiša

KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA

ponedeljek, torek, četrtek, petek: **9.00 - 19.00**

sreda: **8.00 - 16.00**

sobota: **8.00 - 13.00**

Knjižnica je odprta 53 ur na teden.

poletni čas (1. 7. – 31. 8.)

ponedeljek, četrtek: **11.00 - 19.00**

torek, sreda, petek: **8.00 - 16.00**

sobota **zaprto**

Knjižnica je odprta 40 ur na teden.

KNJIŽNICA SODRAŽICA

ponedeljek in petek: **12.00 - 19.00**

sreda: **17.00 - 19.00**

Knjižnica je odprta 16 ur na teden.

poletni čas (1. 7. – 31. 8.)

ponedeljek in petek: **15.00 - 19.00**

sreda: **17.00 - 19.00**

Knjižnica je odprta 10 ur na teden.

KNJIŽNICA LOŠKI POTOK

sreda : **11.30 - 16.30**

Knjižnica je odprta 5 ur na teden.

3.3 Delovanje organov javnega zavoda

V letu 2011 je Svet Miklova hiša prenehal z delovanjem in se skladno z *Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša* konstituiral Svet knjižnice, in sicer v petčlanski sestavi. Sestavljajo ga trije predstavniki ustanovitelja (dva iz občine Ribnica, eden iz Sodražice), predstavnik uporabnikov in predstavnik strokovnih delavcev. V letu 2017 so se konstituirali novi člani Sveta zavoda. Obenem je tudi direktor dobil novi petletni mandat. S septembrom 2019 je z odstopom dotedanjšega direktorja delo nastopila v. d. direktorice. V letu 2019 je bilo pet sej, in sicer dve redni maja in oktobra, dve dopisni januarja in julija in ena izredna julija.

II. POSEBNI DEL – DOSEGANJE CILJEV DELA V LETU 2019

1. Gradivo in uporabniki

Ena od osnovnih nalog knjižnice je zbiranje, obdelava in posredovanje knjižničnega gradiva ter informacij. Od uspešnosti dela na omenjenih področjih je odvisno stanje zaloge, prirasta in izposoje gradiva.

1.1 Knjižnično gradivo

Knjižnica Miklova hiša je skupaj s krajevnima knjižnicama imela na dan 31. 12. 2019 78.437 enot knjižničnega gradiva. Število knjižničnega gradiva se v zadnjih petih letih na račun nabave in darov povečuje. S povečevanjem števila gradiva, smo povečali in uredili knjižnični prostor v osrednji knjižnici v Ribnici.

Zbirka leto	2015	2016	2017*	2018	2019
Knjižnično gradivo	82.181	84.704	74.945	76.763	78.437

* Opomba: v letu 2017 smo prešli na novo programsko opremo COBISS3, v katerem ni več beleženo odpisano gradivo. Zato se pojavi velika razlika v knjižnični zbirki.

1.2 Nakup gradiva

Pri nakupu knjižničnega gradiva so se upoštevala splošna načela nabavne politike, ki jo določajo Standardi za splošne knjižnice in pogoji projektne razpisa Ministrstva za kulturo za pridobitev sredstev za nakup gradiva:

- ustreznost vsebin,
- ustrezna literarna kakovost,
- domoznansko gradivo,
- zastopanost vsebin v dosedanji zbirki,
- cena in popusti,
- zamenjava poškodovanega in izgubljenega gradiva,
- povečano povpraševanje bralcev po določenem gradivu.

Upoštevana so bila tudi razmerja nabave leposlovnega in strokovnega knjižničnega gradiva (45 % : 55 %) in razmerja nabave gradiva za otroke in mladino ter gradiva za odrasle tako, kot jih narekujejo standardi (30 % : 70 %).

Shema prirasta knjižničnega gradiva:

Prirast v letu	2015	2016	2017	2018	2019
Knjižnično gradivo (enote)	2.315	2.521	2.550	2.316	2.375
Število naslovov	1.929	2.031	2.044	1.801	1.762

1.2.1 E-knjige

Poleg možnosti dostopa do e-knjig, ki jih omogočajo mednarodne baze podatkov, se je Knjižnica Miklova hiša z letom 2014 vključila v sistem izposoje e-knjig Biblos. Skupno število naslovov (zakupljene licence + osnovni paket licenc) e-knjig je v bazi Knjižnice Miklova hiša **491**. Izposoja e-knjig je bila doslej relativno majhna, v letu 2019 pa je opazen velik poskok, verjetno na račun vedno večje prepoznavnosti tovrstnega branja in večanja nabora aktualnih knjig na voljo za izposajo.

E-knjige	2015	2016	2017	2018	2019
Dokup licenc	37	45	57	52	72
Število izposoj	46	43	137	89	258

1.2.2 Baze podatkov

Knjižnica Miklova hiša ponuja svojim uporabnikom dostop do slovenskih in tujih baz podatkov: Biblos, Ebsco Host, Press Reader, Britannica, Cobiss, Dobreknjige.si in Tax-Fin-Lex. Za Ebsco Host, Press Reader, Britannico in Tax-Fin-Lex knjižnica plačuje naročnino, ki si jo delimo s knjižnicami območja OOK, člani knjižnice pa do njih dostopajo z geslom.

1.3 Odpis knjižničnega gradiva

Knjižnica z odpisom vsako leto izloči zastarelo, izrabljeno ali uničeno knjižnično gradivo. V letu 2019 je bilo odpisano poškodovano gradivo in gradivo, ki se ne izposoja, ter t.i. dvojniki (več izvodov istega naslova).

Leto	2015	2016	2017	2018	2019
Odpis gradiva	417	541	1.136	547	685

1.4 Članstvo, obisk in izposoja gradiva

1.4.1 Članstvo

Članstvo v knjižnici zadnjih letih nenehno rahlo upada, kot se dogaja v vseh splošnih knjižnicah v Sloveniji. Na tem mestu je potrebno omeniti dejstvo, da praviloma cele družine jemljejo na eno ali dve članski izkaznici. S tem je delno potvorjen obisk, ki je v resnici zaradi tega večji, pa tudi število uporabnikov knjižnice, ki si izposojajo prek članov, je veliko večje.

Leto	2015	2016	2017	2018	2019
Število članov KMH	2.220	2.232	2.151	2.065	2028

1.4.2 Obisk

Skupno število obiskovalcev knjižnice je nenehno v **porastu** (leta 2009 jih je bilo okoli 55.000), seveda z letnimi nihanji. Temu botruje predvsem naraščajoče število prireditev in dejavnosti, ki jih organizira knjižnica in ki privabijo ljudi v knjižnico. Med obisk štejemo **vse obiskovalce, ki pridejo v knjižnico z namenom izposoje gradiva na dom ali v v čitalnico, uporabnike interneta ter vse obiskovalce knjižničnih prireditev in Knjižnice pod krošnjami.**

Leto	2015	2016	2017	2018	2019
Število obiskovalcev	65.617	65.064	61.041	58.539	61.260

1.4.3 Izposoja gradiva (skupaj z e-knjigami)

V izposajo štejemo gradivo, izposojeno na dom in v čitalnico.

Po nekaj letih upada smo v letu 2019 zabeležili **dvig** izposoje. Verjetno na račun dviganja promocije branja, knjig in knjižnic tako na račun naše knjižnice kot na nivoju Slovenije.

Leto	2015	2016	2017	2018	2019
Število izposoje	166.057	163.439	153.609	151.067	159.368

V izogib dvojnega štetja izposoje se v statistiko izposoje ni štelo **medoddelčne izposoje**, t. j. izposoje med oddelki matične knjižnice, saj je že vračunana v končno izposajo; je pa bilo med Knjižnico Ribnica, Knjižnico Sodražica in Knjižnico Loški Potok medoddelčno izposojenih 905 knjig. **Medknjižnično** (izposoja gradiva med knjižnicami po Sloveniji) smo izposodili 100 knjig, 131 pa smo si jih mi izposodili iz drugih knjižnic. Tudi medknjižnična izposoja ni beležena v zgornjo tabelo.

1.5 Informacijsko delo z uporabniki

Potrebe uporabnikov po informacijah so vedno bolj kompleksne in se spreminjajo z napredovanjem informacijske tehnologije. Za svetovanje pri iskanju informacij se obračamo na različne informacijske vire, se izobražujemo in seznanjamo z novostmi v stroki in v digitalnih virih, pri tem pa uporabnike spodbujamo in izobražujemo za samostojno uporabi kataloga. Pri tem jim pomagamo z gradnjo in obveščanjem o priporočilnih seznamih, novostih, najbolj branih knjigah, knjižnih nagradah, novih e-knjigah. Predvsem mladini je potrebno svetovati o primernih knjigah, študijskem gradivu in literaturi, ki jo potrebujejo za potrebe šole. Knjižnica razpolaga z številnimi podatki, ki jih je moč dobiti v bazah podatkov. Upabnike redno informira o dostopnosti informacij, mednarodne literature in strokovnih člankov.

2. Prireditve in druge dejavnosti

Namen prireditev in drugih dejavnosti:

Dejavnosti prirejamo z namenom razvijanja in vzdrževanja **pismenosti in bralne kulture**, tako na začetkih bralnega obdobja kot v nadaljevanju, ko bralno kulturo in bralne sposobnosti vzdržujemo in razvijamo. V ta namen se knjižnica ukvarja že s predšolskimi otroki. Njim namenja bralne urice, pravljíčne urice in podobno. Z bibliopedagoškimi uricami se uvaja otroke in najstnike v svet bralne kulture. S prirejanjem literarnih večerov, predstavitev knjig in avtorjev, srečanja s pisatelji, pesniki in z drugimi ustvarjalci s področja besedne umetnosti knjižnica ponuja odraslim svet proze in poezije, svet pisnega ustvarjanja in izražanja.

Z organizacijo prireditev se vključujemo v **kulturna prizadevanja** v svojem okolju, da bi z raznovrstno in **aktualno ponudbo** dogodkov zadovoljili potrebe in pričakovanja čim širšega kroga ne samo stalnih uporabnikov knjižnice, ampak prebivalcev nasploh. Razne razstave, srečanja, glasbeni dogodki in predstavitve so priložnosti, da se kulturni ustvarjalci predstavijo in obiskovalci naužijejo pristnega kulturnega ustvarjanja ter se obenem srečajo med seboj.

Z omogočanjem in spodbujanjem **vseživljenjskega, permanentnega učenja** se vključujemo v regionalna in nacionalna prizadevanja za aktivno, ustvarjalno in kvalitetno preživljanje prostega časa. Te cilje uresničujemo s potopisnimi predstavami, z raznimi tematskimi predavanji, z izobraževanjem, ustvarjalnimi delavnicami, s srečanja z ustvarjalci in kulturniki itd., ki jih prirejamo za otroke in odrasle.

Knjižnica je v lanskem letu sodelovala z institucijami, ki so sorodna po stroki, in sicer z Ministrstvom za kulturo, z Združenjem splošnih knjižnic, z osrednjo območno knjižnico v Novem mestu, z drugimi knjižnicami na območju Dolenjske, z NUK-om in z Mestno knjižnico Ljubljana.

Poleg sodelovanja s področja knjižničarstva, sodeluje z institucijami iz območja (Ribnice, Sodražice in Loškega Potoka) svojega delovanja in sicer s kulturnimi in vzgojno-izobraževalnimi institucijami, in sicer VDC-jem in Domom za ostarele, s Študentskim klubom Ribnica, z osnovnimi šolami in vrtci občin, Glasbeno šolo Ribnica ter in seveda z občinskimi upravami v Ribnici, Sodražici in Loškem Potoku.

2.1 Dejavnosti za otroke in mladino

2.1.1. Vrtec na obisku in pravljíčne urice

S predšolskimi otroki se ukvarjata dve knjižničarki, ki za vse tri enote – Ribnico, Sodražico in Loški Potok pripravita in izvedeta program z namenom, da se otroci seznanijo s knjigami in knjižnico, popeljejo jih v svet domišljije in ljudskega izročila, motivirajo za obiske knjižnic in branje ...

Ribnica: Knjižnico Ribnica je leta 2019 obiskalo 19 skupin Vrtca Ribnica z namenom seznanjenja s knjižnico, o oddelkom za otroke ter z otroškimi knjigami. V tem sklopu vedno poteka še pravljíčna urica. **Skupaj je knjižnico obiskalo 367 otrok.**

Pravljичne ure z ustvarjalnico so bile v letu 2019 izvedene **29-krat**, obiskalo jih je **244 otrok**.

Od septembra 2019 naprej enkrat mesečno potekajo tudi **pravljične ure v angleškem jeziku**, v **treh srečanjih je urice obiskalo 32 otrok**.

Poleti smo začeli tudi z **bralnim klubom za mlade**, predvsem osnovnošolce. Srečanja so bila enkrat mesečno, udeležba na njih pa je doslej nihala.

Sodražica: V **Knjižnici Sodražica** je v sodelovanju z **Vrtcem Sodražica** že **šesto** leto potekal projekt zgodnjega opismenjevanja za predšolske otroke **Prebujajoča se pismenost**. Vanj je bilo leta 2019 vključenih vseh **580 vrtčevskih otrok**, ki so knjižnico obiskali **36-krat** (ali pa jih je knjižničarka obiskala v njihovih prostorih).

Skupine iz Vrtca Sodražica so Knjižnico Sodražica obiskali (ali pa je mlajše otroke v vrtcu obiskala knjižničarka) tudi v tednu otroka in v veselem decembru. V **dvajsetih srečanjih** je knjižničarka otroke seznanjala s knjigo in knjižnico skupaj **334 otrok**.

Pravljичne urice v popoldanskem času so bile v Sodražici izvedene **8-krat**, udeležilo se jih je **103 otrok**.

Loški Potok: V Loškem Potoku se je Knjižnica Miklova hiša v letu 2019 prvič vključila v projekt zgodnjega opismenjevanja **Vrtca Loški Potok** za predšolske otroke **Prebujajoča se pismenost**. Vanj je bilo vključenih **329 vrtčevskih otrok**, ki so knjižnico obiskali **20-krat** (ali pa jih je knjižničarka obiskala v njihovih prostorih).

V okviru Vrtca na obisku (teden otroka v oktobru, december) so knjižnico obiskale vse skupine vrtcev iz Loškega Potoka in Podpreske. Srečali so se **10-krat**, skupno **178 otrok**.

V **Knjižnici Loški Potok** je bilo organizirano **8 pravljичnih uric** za predšolske otroke (**115 otrok**), na katerih so otroci poslušali pravljice in ob njih ustvarjali.

	PRAVLJIČNE URICE	VRTEC NA OBISKU	PREBUJAJOČA SE PISMENOST
Ribnica	276	367	/
Sodražica	103	334	580
Loški Potok	115	178	329
SKUPAJ	494	879	909

2.1.2. Lutkovno-gledališke predstave

V letu 2019 sta bili organizirani dve lutkovni predstavi, vsaka v dveh ponovitvah. Potekali sta v Miklovi dvorani knjižnice.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE	NASLOV PREDSTAVE	MESEC	ŠT. OBISK
Cerkveni pevski zbor Dolenja vas	Lunino kraljestvo	marec	160
Gledališče Zapik	Zverinice iz Rezije	maj	160
	Skupaj		320

2.1.4. Bibliopedagoške ure za osnovno šolo

Bibliopedagoške ure so dejavnost knjižnice, namenjene osnovnošolskim skupinam/razredom. Učenci so v soorganizaciji z osnovnimi šolami na področju Ribnica–Sodražica–Loški Potok povabljeni v knjižnico, kjer spoznavajo knjižnični red, postavitve gradiva, pogoje vpisa, izposoje ... devetošolci se seznanijo z uporabo sistema COBISS – virtualno knjižnico Slovenije (v šolskih računalniških učilnicah), ki omogoča uporabo knjižnice od doma.

V program bibliopedagoških ur so vključeni vsi učenci osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica in deloma učenci Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica in Osnovne šole dr. Antona Debeljaka Loški Potok. Sedmi razredi osnovnih šol v občini Ribnica, Sodražica in Loški Potok so vključeni v projekt **Rastem s knjigo**. Gre za projekt, ki so ga zasnovali na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v sodelovanju z Združenjem slovenskih splošnih knjižnic. Projekt je del sistematične podpore razvoja bralne kulture, ki zajema predstavitev knjižnice, predstavitev knjižnično-informacijskega sistema ter pomen branja in obiskovanja knjižnice za razvijanje ter vzdrževanje pismenosti in bralne kulture.

Na bibliopedagoških urah so bile otrokom v letu 2019 posredovane vsebine, ki so razvidne iz spodnje razpredelnice. Bibliopedagoških ur se je udeležilo skupno **936 otrok**.

Organizacija bibliopedagoških ur v občini Ribnica (Ribnica, Dolenja vas, Sušje):

RAZRED	NASLOV	URE	ŠT. OBISK
1.	Spoznavajmo knjižnico	6	177
2.	Kako se najdem v knjižnici	10	120
3.	Knjižne zbirke in novosti	6	105
4.	Križ kraž med poučnimi knj.	7	76
5.	Kako izdelam plakat?	4	40
6.	<i>Strip</i>	4	97
7.	<i>Rastem s knjigo</i>	8	107
8.	<i>Jezikovna delavnica – narečje</i>	4	67
9.	<i>Cobiss</i>	4	92
8.	<i>Narečje - kulturna dediščina (Kulturni dan)</i>	2	15
	SKUPAJ	55	936

Organizacija bibliopedagoških ur v letu 2019 v občini Sodražica:

RAZRED	NASLOV	URE	ŠT. OBISK
7.	<i>Rastem s knjigo</i>	1 x 2	27
1. in 2.	<i>Povabljeni v knjižnico</i>	2 x 1	36
	SKUPAJ	3	63

2.1.5 Poletni počitniški projekt: POLETAVCI

Projekt Poletavci – poletni bralci je regionalni in delno nacionalni projekt, ki ima za cilj spodbujanje branja otrok med 8. in 12. letom med poletnimi počitnicami. Nosilka projekta je Mestna knjižnica Ljubljana, v projektu sodelujejo tudi druge knjižnice, med njimi Knjižnica Miklova hiša Ribnica.

Predstavitve projekta POLETAVCI, poletni bralci je potekala sredi junija po osnovnih šolah v Ribnici ter podružnicah v Sušju in Dolenji vasi, v Sodražici, tudi na Sv. Gregorju, in Loškem Potoku in Podpreski. Knjižničarki sta predstavili projekt vsem učencem od 2. do 6. razreda osnovne šole, to je **več kot 890 otrokom**.

164 otrok (70 fantov in 94 deklet) je opravilo zahtevo Poletavcev, torej je med junijem in avgustom bralo 30 dni po 30 minut in so seznam prebranih del prinesli v Knjižnico Miklova hiša v Ribnico, Sodražico ali Loški Potok.

Po občinah so program zaključili takole:

- Iz Ribnice 119 otrok,
- Iz Sodražice 36 otrok,
- Iz Loškega Potoka 6 otrok
- Od drugod 2 otroka.

2.2. Dejavnosti za odrasle

2.2.1 Srečanja z varovanci Varstveno delovnega centra in Bivalne enote

Knjižnica Miklova hiša že več kot desetletje sodeluje z ribniškim Varstveno delovnim centrom. Knjižničarka na obiskih bere zgodbe, pravljice in uganke.

Srečujejo se enkrat mesečno v prostorih VDC-ja (družabni prostor), da se ure lahko udeležijo tudi gibalno ovirani. Varovanci se sami odločajo, kdo bo na uri sodeloval, ostali ostanejo v delavnici pri svojem delu. Za pusta nas obišejo v knjižnici in prijetno presenetijo v domiselnih kostumih. V knjižnici so v vitrini razstavljeni tudi njihovi čudoviti ročni izdelki.

V letu 2019 je bilo **7 srečanj**, na katerih je skupno sodelovalo **107 varovancev** Varstveno delovnega centra.

Šesto leto teče, odkar smo storitve knjižnice ponudili tudi varovancem Bivalne enote v Ribnici. Srečujemo se **enkrat mesečno v prostorih Bivalne enote**. Tudi tukaj varovanci prostovoljno izbirajo ali se bodo srečanja udeležili ali ne. Srečanja imajo podobno strukturo kot v VDC-ju, le da v enoti tudi ustvarjamo – največkrat varovanci kaj narišejo.

V letu 2019 smo izvedli **5 srečanj**, ki se jih je udeležilo **54** varovancev Bivalne enote.

2.2.2 Srečanja v Domu starejših občanov

V letu 2019 je bilo v Domu starejših občanov Ribnica **šest** srečanj. Udeležencem knjižničarka bere različno leposlovje, pravljice, kratke zgodbe, poezijo, razvije se tudi pogovor. Skupno se je srečanj udeležilo **99 starejših občanov**.

2.2.3 Razstave

Razstavljanju fotografij, ilustracij in slik je namenjen prostor na prehodu v novi, »zadružni« del knjižnice ter stene v celotnem novem delu knjižnice. Razstavam knjig za odrasle je namenjen prostor na leposlovnem oddelku, knjigam za otroke in mladino na mladinskem oddelku ter priložnostnim razstavam ob posebnih dogodkih prostor ob vhodu v knjižnico. Razstave so stalne in kontinuirane.

V letu 2019 smo pripravili naslednje razstave slik in ilustracij:

- razstavo ilustracij o pustu,
- fotografsko razstavo Aleksandra Kozine,
- razstavo ilustracij učencev OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica ter
- razstavo izvirnih ilustracij Sare Koncilja za knjigo Tam med Malo in Veliko goro.

Poleg tega je bilo opravljenih več priložnostnih razstav knjig za odrasle in mladino na njihovih oddelkih.

2.2.4 Prireditve v knjižnici

Literarni večeri so dogodki, na katerih predstavimo aktualno ali novo knjigo ter njenega avtorja. Včasih se predstavijo tudi založniki ali literarna društva. So pomemben spodbujevalec k branju, saj je branje in izkušnje ob branju na teh večerih posebej poudarjeno.

Potopisna predavanja so predstavitev, na katerih popotniki predstavijo svoje potovanje, deželo, njene prebivalce, njihove navade in običaje. Potopisna predavanja praviloma spremljajo slikovne predavitve – diapozitivi ali predvajanje foto posnetkov v digitalni obliki ter predvajanje glasbe, tipične za predstavljeno deželo. Nekateri razstavijo in predstavijo tradicionalna oblačila, predmete in podobno. Navedena dejstva in kultura ter običaji so spodbuda, da sežemo po knjigi in spoznamo o deželi še več.

Predavanja, pogovori in okrogle mize in svetovanje so priložnost, da se neka tema ali družbena aktualnost ozavešči, predstavi ali opozori, ter na ta način ljudi izobrazijo o pomembni vsebini. Teme so aktualne, včasih podkrepljene s medijskimi predstavami. Vsebine predavanj so vezane na potrebe okolja in ljudi pa tudi glede na aktualnost časa. Seveda pa so vse povezane s strokovno literaturo.

Glasbeni večeri so se oblikovali tekom zadnjih let. Najprej smo jih organizirali v okviru Jesenskih serenad, sedaj pa že nekaj let v okviru Koncertnega abonmaja Ribnica. Poleg teh dveh projektov v Knjižnici tudi z drugimi tovrstnimi dogodki skrbimo za kulturo glasbe.

DATUM	AVTOR-JI	ZVRST	NASLOV	OBISK
januar	Marija Bojc	Predstavitel avtobiografije	Smeh skozi solze	85
februar	Viljem Gogola	Predstavitel knjige / potopis	POTopis	15
april	Marjana Škarič	Predstavitel knjige	Šola, kam greš?	30
junij	Tadej Zevnik	Predstavitel knjige	Svoboden v srcu	10
september	Ivan Šega	Predstavitel knjige	Mož z napako	75
oktober	Domen Češarek	Predstavitel knjige / domoznanstvo	Tam med Malo in Vélíko goró	173 (4 dogodki)
november	Stella Vlašič	domoznanstvo	Družabno življenje v Ribnici v 50. in 60. letih 20. stoletja	70
december	Milena Miklavčič	Predstavitel knjige	Ogenj, rit in kače niso za igrače: Moške zgodbe	65
december	Ljuba Jenče	Pripovedovalski večer	Od začarane ribe	20

SKUPAJ 543

2.2.4.1 Vsakoletne (tradicionalne) prireditve

Vsakoletne prireditve so tiste, ki jih je knjižnica uvrstila v svoj program dejavnosti in se odvijajo vsako leto.

1. Teden splošnih knjižnic je trajal od 18. do 22. 11. 2018 s programom:

V pon, 18.11.: Zelena knjižnica / Eko dan: Razstava knjig z ekološko tematiko za otroke in odrasle
Gostija s svežimi in zdravimi smutiji.

V tor, 19.11.: Predstavitev magistrske naloge Stelle Vlašić: Družabno življenje v Ribnici v 50. in 60. letih 20. stoletja

V sredo, 20.11: Dan splošnih knjižnic - Dan brezplačnega vpisa v knjižnico

V četrtek, 21.11.: Predstavitev e-virov, ki jih ponuja naša knjižnica

v petek, 22.11. : Dan »zelenih« knjig v Knjižnici Miklova hiša. Ljudje so si lahko izposodili knjige, zavite v zelen papir, ki so svojo vsebino izdajale le s citati na ovitkih.

2. **Noč knjige** knjižnica prireja vsako leto v aprilu ob svetovnem dnevu knjige. Tokrat smo gostili Tadeja Zevnika, ki je predstavil svojo knjigo Svoboden v srcu.

2.2.4.2 Koncertni abonma Ribnica

Knjižnica Miklova hiša je v sodelovanju z umetniško vodjo Nino Šenk in v sponzorstvu podjetja Inotherm že šesto leto zapored soorganizirala pet koncertov klasične glasbe za mlade in odrasle poslušalce.

DATUM	IZVAJALEC	KRAJ	OBISK
April 2019	Duo drumartica	Miklova dvorana	70
Maj 2019	Barbara Gorše, Jan Gričar, Nejc Grm	Miklova dvorana	78
Junij 2019	Komorni godalni orkester slovenske filharmonije in Rok Grgić	Cerkev sv. Štefana	ok. 120
Oktober 2019	Trobilni kvartet Contrast in Lucija Čirović	TVD Partizan	180
November 2019	Maria Ponické, Franc Kosem, Klemen Leben	Miklova dvorana	75

Koncertnega abonmaja Ribnica se je skupno udeležilo približno **okrog 530 poslušalcev**.

2.2.5 Knjižnica pod krošnjami

Knjižnica Miklova hiša v sodelovanju z Inštitutom za neprofitno komunikacijo Divja misel je na ribniškem grajskem dvorišču **med junijem in avgustom 2019** že šesto leto zapored izvedla Knjižnico pod krošnjami. Knjižnica je bila odprta vsak četrtek in petek od 15.00 do 20.00 ure in ob sobotah od 10.00 do 20.00.

Knjižnica pod krošnjami je zamišljena kot priročna zbirka branja. Med nabranimi knjigami, časopisi in revijami so zastopane vse zvrsti in mnogi formati, predvsem pa takšni, ki najbolj ustrezajo v mirnem grajskem okolju. Glavno vlogo imajo knjižne novosti, ki ponujajo vpogled v široko knjižno zbirko vseh zvrsti. Knjižnica sodeluje s celo vrsto založb, ki jo oskrbujejo z njihovimi knjigami, ki so ločene od zbirke, ki jo ima Knjižnica Miklova hiša.

Za knjižnico pod krošnjami so skrbeli večinoma prostovoljci in študentje s pomočjo donatorskih sredstev Inotherma. Izvedenih je bilo **12 ustvarjalnih delavnic za otroke**, ki jih je skupaj obiskalo **okrog 250** otrok in staršev.

Knjižnico pod krošnjami je izven delavnic obiskalo okoli 600 odraslih in otrok.

O dogodkih in aktualnostih se je sproti obveščalo na spletni in facebook strani Knjižnice Miklova hiša in na spletni strani Knjižnice pod krošnjami.

2.2.6 Gledališki abonma

Ena od dodatnih dejavnosti Knjižnice Miklova hiša je vsakoletna organizacija ogleda gledaliških predstav v najpomembnejših gledaliških hišah v Sloveniji. Organizacija gledališkega abonmaja obsega izbor aktualnih in zanimivih prireditev, vpis abonmentov in organizacijo prevoza s Kočevja do Ljubljane. V gledališki abonma je bilo v sezoni 2018/2019 vpisanih **90 abonmentov**, v sezoni 2019/2020 pa **75 abonmentov**. Ena sezona je skladna s šolskim letom, zato so predstave navadno od oktobra do aprila. Vsako šolsko leto se organizira vsaj 6 predstav. V letu 2019 smo si ogledali naslednje predstave:

Sezona	GLEDALIŠČE	PREDSTAVA	DATUM
2018/2019	Mestno gledališče ljubljansko	<i>Tih vdih</i>	januar 2019
2018/2019	Drama	<i>Angel pozabe</i>	februar 2019
2018/2019	Mestno gledališče ljubljansko	<i>Odhodi vlakov</i>	marec 2019
2019/2020	Mestno gledališče ljubljansko	<i>Dragi, doma sem</i>	oktober 2019
2019/2020	Drama	<i>Gospa z morja</i>	november 2019
2019/2020	SNG Opera in balet	<i>Hrestač - Božična zgodba</i>	december 2019

3. EU projekt Življenje ustvarja zgodbe

V letu 2019 je potekala druga faza projekta Knjižnice Miklova hiša Življenje ustvarja zgodbe, v katerem so sodelovali še Zavod Parnas, Občina Loški Potok, Rokodelski center Ribnica. V tem projektu je več sklopov aktivnosti:

1. Izšla je knjiga bajk, pripovedk in pravljic iz Ribniške doline z naslovom Tam med Malo in Veliko goro;
2. Napisana in pred izidom je bila knjiga o Miklovi rodbini z naslovom Doma je vse po starem;
3. Izšla je dvojezična brošura o rodbini Miklovih;
4. Pridobili smo informacijski ekran – infomat, na katerem so zbrane domoznanske vsebine projekta Življenje ustvarja zgodbe;
5. Izvedeno je bilo 12 otroških delavnic.

4. Knjižnica na spletni strani in v medijih

S konstituiranjem knjižnice kot samostojne enote leta 2011 se je naredila celostna podoba knjižnice, ki se je dejansko realizirala šele v letu 2012. Spletna stran se je na novo uredila in knjižnici sta ostali dve domeni www.miklovahisa.si in www.knjiznica-ribnica.si. V letu 2019 je spletno stran Knjižnice obiskalo okoli 26.538 obiskovalcev oziroma v povprečju obišče našo spletno stran preko 70 uporabnikov dnevno. Spletne strani se dnevno posodablja in na njih se objavljajo aktualne novice. V galeriji spletne strani so sproti objavljene fotografije iz dogodkov za odrasle in mladino ter ostalih aktivnosti, ki se odvijajo v knjižnici. Knjižnica ima tudi svojo Facebook in Instagram stran, na katerih sproti objavlja in informira javnost o dogajanju in dogodkih v knjižnici.

Knjižnica je aktivna na vseslovenskem portalu Dobreknjige.si, objavlja svoje članke na portalu Kamra in sodeluje s svojimi prispevki v časopisih Občine Ribnica, Sodražica in Loški Potok.

V letu 2019 je bilo za **Rešeto napisanih 13 člankov**, za **Suhorobarja 6 člankov**, za **Odmeve 5 člankov** ter za **radio Univox 22 člankov**.

Preko lokalnih medijev Radio 1, Univox in televizije R kanal+ seznanja prebivalce občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok o aktualnem dogajanju v knjižnici in o drugih informacijah.

5. Prostor knjižnice

S konstituiranjem Knjižnice Miklova hiša kot samostojne enote so knjižnici v letu 2011 pripadli celotni prostori Miklove hiše (klet, pritličje, prvo in drugo nadstropje). Ker pa je Galerija Miklova hiša v prostorih pritličja že vrsto let, le-ta ostaja v najemnem razmerju do knjižnice v prostorih pritličja. V prvem nadstropju ima knjižnica vse knjižnično gradivo in opravlja izposajo. V prostorih drugega nadstropja je dvorana, v kateri knjižnica prireja prireditve ter pisarni za upravo, računovodstvo, nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva. V letu 2016 je bila prenovljena dvorana v drugem nadstropju. Tam je dobila svojo podobo stalna postavitev razstave Miklova zbirka. V letu 2017 je Domoznanski oddelek dobil novo opremo (knjižne police, omara in miza), kjer so sedaj

razstavljene domoznanske zbirke in vrednejše gradivo. Poleg tega so bili prenovljeni WC prostori v pritličju.

V letu 2019 smo uredili teraso Miklove hiše ob prizidku ter obnovili fasado prizidka (prostorov Galerije Miklova hiša). Popravljen je bil kanal za meteorno vodo pod kostanjem, saj prej zaradi zakoreninjenosti ni odvajal vode. Sanirani so bili tudi žlebi ob tej strani hiše. Tako upamo, da se bo vsaj začasno rešil problem zamakanja terase in kuhinje.

Zamenjan je bil pokrov nad jaškom za vodo v Miklovi hiši za vhodnimi vrati, saj je bil zarjavel in nevaren. Izdelane so tudi nove rešetke nad svetlobnimi jaški okrog Miklove hiše (zaradi dolgega postopka končne izdelave še niso bile tudi montirane).

Prostor Krajevne knjižnice Sodražica je v sklopu občinske hiše, in sicer zajema predeljen prostor s knjižničnim gradivom v velikosti okrog 50 m².

Prostor Krajevne knjižnice Loški Potok je prav tako v okviru občinske stavbe, in sicer zajema predeljeno sobo v velikosti 50 m², v kateri je knjižnično gradivo.

6. Kader v knjižnici

Kadrovska zasedba v Knjižnici Miklova hiša se je v letu 2019 spreminjala. V začetku leta 2019 je bilo redno zaposlenih 10 delavcev, od tega 8 delavcev za polni delovni čas in 2 delavca za polovični delovni čas. Struktura zaposlenih je bila naslednja: šest strokovnih delavk, od tega dve z visoko univerzitetno izobrazbo, ena z višjo in tri s srednjo; v upravi je bil zaposlen direktor za polni delovni čas; v administrativno-tehničnem oddelku snažilka ter za polovični delovni čas računovodkinja in knjižnična manipulantka, ki opravlja tudi tajniška opravila. Sredi leta smo izgubili strokovno delavko s srednjo izobrazbo (knjižničar V) in v skladu s sistemizacijo zaposlili delavko z univerzitetno izobrazbo (bibliotekar VII/2), septembra pa je z nastopom bibliotekarke VII/2 na mesto v. d. direktorice na delovno mesto bibliotekarja VII/1 nastopil nov delavec.

Torej je bilo **stanje konec leta**: šest strokovnih delavcev, od tega dve bibliotekarki VII/2, en bibliotekar VII/1, ena višja knjižničarka in dve knjižničarki; v upravi je bila zaposlena v. d. direktorice, na administrativno-tehničnem oddelku pa snažilka in za polovični delovni čas računovodkinja in manipulantka.

Ustanovitelja Občina Ribnica in Občina Sodražica zagotavljata sredstva za plače v skladu z vsemi spremembami in uskladitvami na področju plač. Manjši del sredstev plače za eno knjižničarko sofinancira v skladu s pogodbo o sodelovanju tudi Občina Loški Potok.

6.1 Izobraževanje knjižničarjev

Zaposleni se izobražujejo permanentno na področju pridobivanja specialnih znanj. Izobraževanja potekajo v glavnem v Mariboru na IZUM-u, v NUK-u v Ljubljani, v osrednji območni knjižnici MKL v Ljubljani in v osrednji območni knjižnici v Novem mestu.

Knjižničarke se udeležijo različnih izobraževanj, ki jim pomagajo pri njihovem delu: izobraževanja za informacijsko opismenjevanje, za delo v sistemu COBISS, za delo z otroci in mladino, za delo z

odraslimi uporabniki ter vseh ostalih izobraževanj v zvezi s strokovnim delom knjižničarjev in poznavanjem leposlovja. V letu 2019 je začela z izobraževanji za opravljanje bibliotekarskega izpita ena strokovna delavka.

7. Zaključek

Knjižnica Miklova hiša je v letu 2019 poslovala finančno pozitivno.

V letu 2019 smo beležili dvig izposoje tako elektronskih kot knjig v fizični obliki, pa tudi obisk se nam veča iz leta v leto.

Vseskozi si prizadevamo vzdrževati in še dvigati kakovost knjižnične zbirke. Z načrtno nabavo gradiva smo si prizadevali pridobiti kar največ naslovov za čim širši krog uporabnikov, pri čemer smo upoštevali potrebe lokalnega okolja ter različne ciljne skupine. Obiskovalcem smo omogočili seznanitev s slovenskim leposlovjem in prevodi iz tujih jezikov. Zagotavljali smo tudi gradivo za potrebe vseživljenjskega učenja.

Prizadevali smo si, da knjižnico še bolj približamo ljudem, kar nam je z velikim obiskom otrok in odraslih na pravljичnih uricah in drugih dejavnostih, tudi uspelo. Tudi nalogo promocije branja, vzbujanja veselja in potrebe po branju med mladimi in odraslimi, ki je ena najpomembnejših nalog knjižnice, smo uspešno izvajali, z vsemi aktivnostmi (pravljичne ure, vrtec na obisku, prebujajoča se pismenost, lutkovne predstave, bibliopedagoške ure, projekt Poletavci, delavnice Knjižnice pod krošnjami) smo v občini Ribnica, Sodražica in Loški Potok dosegli nad 3000 otrok. Odraslim smo promovirali branje najprej z osebnim svetovanjem v knjižnici, nato pa še prek družbenih medijev, spletne strani, radia in televizije, ter še posebej z različnimi prireditvami.; posledica je večanje izposoje in obiska. Z različnimi aktivnostmi (srečanje z varovanci VDC, Bivalne enote, obisk Doma starejših občanov Ribnica, prireditve, razstave, obisk Knjižnice pod krošnjami, gledališki abonma) smo v letu 2019 dosegli nad 2000 odraslih.

Poleg tega smo se lotili tudi vzdrževalnih del na stavbi Miklove hiše, ki je pod zaščito Zavoda za varstvo kulturne dediščine republike Slovenije. Z nujnimi popravili smo pripravili temelje za nadaljnji razvoj hiše, ki se ima vršiti v prihodnjih letih, najprej s postavitvijo nujno potrebnega dvigala, s katerim bodo lahko do prostorov knjižnice lahko dostopali tudi ranljive skupine.

S sredstvi, ki smo jih imeli na razpolago, smo ravnali s skrbnostjo dobrega gospodarja.

S knjižničnimi delavci se srečujemo tedensko in skupaj načrtujemo aktivnosti. Skupaj si prizadevamo, da knjižnica postaja prostor prijetnega bivanja in izobraževanja, prostor kulture in središče prijetnih srečanj.